

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

17 februari 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de vervuilde waterbodems

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gesorteerde brandbare en/of recupereerbare bedrijfsafvalstoffen

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunningproblematiek voor de ontmantelingsinstallatie Poelkapelle

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ophaling van het PMD-afval

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 17 februari 2000

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.20 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de vervuilde waterbodems

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de vervuilde waterbodems.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, sinds een vijftal jaar wordt de problematiek van de historisch vervuilde bodems in Vlaanderen effectief aangepakt. Een belangrijk aantal privé-eigenaars saneert de vervuilde bodem vrijwillig of na aanmaning door de OVAM. Ook de overheid zelf levert via het MINA-fonds belangrijke inspanningen om de overblijvende black points aan te pakken. Een belangrijke groep bodems blijft beleidsmatig wat onaangeroerd, hoewel die groep duidelijk tot het toepassingsdomein van het bodemdecreet behoort. Ik heb het hier dan meer bepaald over de onderwaterbodems.

In tegenstelling tot de gewone bodems heeft de Vlaamse regering nog geen middelen uitgetrokken voor de sanering van die onderwaterbodems. Volgens het bodemdecreet moeten historisch verontreinigde bodems worden gesaneerd als er ernstige aanwijzingen zijn dat de verontreiniging een ernstige bedreiging vormt. Het is onduidelijk wanneer dit voor onderwaterbodems het geval is. Het is evenmin duidelijk wie voor deze sanering zal moeten betalen. Zullen de waterbeheerders de kosten daarvoor op zich moeten nemen ? De vraag is ook

in welke mate ze de kosten zullen kunnen verhalen op diegenen die de vervuiling in werkelijkheid hebben veroorzaakt. Voor sommige gemeenten dreigt dit in elk geval een miljoenenfactuur te worden.

Naast de problematiek van de definitieve sanering, creëert ook de ruiming van beken en waterlopen forse problemen. Sinds de inwerkingtreding van Vlarea kan het grootste deel van het geruimde slib niet meer worden achtergelaten op de oevers van de aangelanden. Dit illustreert nog maar eens hoe groot het probleem wel is. Dit zorgt ook voor enorme kosten bij de gemeenten en de provincies, en vermoedelijk ook bij het Vlaams Gewest, hoewel de betrokken begrotingspost bij het gewest nog niet is gestegen. Volgens sommigen, onder meer de Antwerpse gedeputeerde Geuens, illustreren reglementen zoals Vlarea het verschil tussen theorie en praktijk van vele reglementen. De factuur van het reglement is dermate duur dat het wellicht onuitvoerbaar zal blijken.

Tot slot is er ook het probleem van het vele slib en van de vervuilde onderwaterbodems die door ruiming of overstromingen reeds op de aangelande oevers zijn terechtgekomen en vandaaruit verder worden verspreid. Indien bodemverontreiniging op deze terreinen – veelal landbouwgronden – wordt vastgesteld, kan conform het bodemsaneringsdecreet de sanering ervan worden opgelegd. Het bewijs dat deze verontreiniging historisch is, valt niet gemakkelijk te leveren. Hiervoor gelden uiterst strenge saneringsnormen. Er rest de gebruikers of eigenaars van deze gronden geen andere hoop dan het statuut van onschuldige eigenaar.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen. Heeft de Vlaamse regering zicht op de omvang van de verontreiniging van de onderwaterbodems en de mogelijke ernstige bedreiging die daarvan uitgaat ? Bestaat er reeds een raming van de kosten voor de sanering van deze bodems ? Wie zal deze

De Meyer

kosten moeten dragen ? In welke mate kunnen deze kosten worden verhaald ?

Beschikt de OVAM over cijfers over de verhouding tussen ruimings-slib dat kan worden gebruikt als grondverbeteraar en het slib dat moet worden afgevoerd ? Worden sinds Vlarea minder ruimingswerken uitgevoerd ? Is er voldoende verwijderingscapaciteit voor het geruimde slib ? Bestaan er plannen om de normen in Vlarea met betrekking tot ruimings-slib te wijzigen ?

Is er reeds onderzoek gevoerd naar de mogelijke verontreiniging van gronden door slib na het gebruik als bodemverbeteraar of na overstromingen ? Wie is aansprakelijk voor de sanering in deze gevallen ? Kan in deze gevallen het statuut van onschuldige eigenaar conform artikel 10 paragraaf 2 van het bodemsaneringsdecreet worden ingeroepen ? Met andere woorden, kan worden verondersteld dat de eigenaar of gebruiker van de gronden niet op de hoogte hoorde te zijn van de verontreiniging ?

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mevrouw de minister, ik wil van de gelegenheid misbruik maken om u even te herinneren aan een vraag om uitleg die ik ook in deze commissie heb gesteld. Die vraag ging over de verontreiniging van de Barbierbeek. U hebt me toen gezegd dat u nog niet beschikte over de resultaten van de slibanalyse die door de provinciale overheid werd uitgevoerd. Hebt u daar nu al meer zicht op ? Zo neen, moeten we daar dan nog lang op wachten ?

Ik wil in dit verband nog een bijkomende vraag stellen. In een persartikel over de ontwikkeling van het overstromingsgebied in Kruibeke las ik gisteren dat er nog niet echt wordt gedacht aan een studie over problematiek van de Barbierbeek, ook al was zo een studie eigenlijk wel al toegezegd. Het hoofd van de diensten van de afdeling Zeeschelde zei in ieder geval in de Oost-Vlaamse provincieraad dat er geen studies met betrekking tot de Barbierbeek en de Barbierbeekvallei zijn gepland. Er is misschien een communicatiestoornis binnen de Vlaamse regering, want ik dacht toch dat er een toezegging was om te wachten op een algemene studie over de problematiek van de Barbierbeek vooraleer tot een verdere planning van het overstromingsgebied in de getroffen regio over te gaan.

De voorzitter : Een nevenvraag mag inderdaad wel, maar het mag niet de hoofdmoot van het debat worden.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer De Meyer, u haalt een zeer belangrijke problematiek aan. Het gaat hier inderdaad om een van de grootste milieuproblemen waarmee we worden geconfronteerd. De historische ecologische schuld inzake waterbodems is enorm groot. Het zal een zeer grote uitdaging zijn daarvoor een oplossing te vinden.

Uw eerste vraag gaat over de ernst van de huidige toestand. Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft een waterbodemonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek sluit aan bij een grootschalig onderzoeksprogramma dat door de Vlaamse regering werd goedgekeurd in 1993. Dat onderzoek bestaat uit een korte-, een middellange- en een langetermijnonderzoek.

Het kortetermijnonderzoek werd op zijn beurt opgesplitst in twee deelopdrachten. Een eerste deelopdracht is een methodologische studie. Een tweede deelopdracht gaat over de karakterisatie. De methodologische studie startte in 1993 en eindigde in 1995. Op basis van die studie heeft men een monsternamen- en analysemethode uitgewerkt die werd getoetst in een viertal onderzoeksgebieden. Hieruit werd een methodologie gedestilleerd die in de volgende jaren zal worden gebruikt.

Deze methodologie staat bekend onder de naam Triade. Deze Triade-methodologie is een geïntegreerde in-situ methode die zowel fysisch-chemische als ecotoxicologische en biologische gegevens combineert. Vanuit elk van die drie vakterreinen kan men dan algemene informatie verkrijgen, waardoor een ecologische beoordeling kan worden gegeven. Daarbij is het belangrijk dat een Triade-kwaliteitsbeoordeling klasse 4 aangeeft dat er ernstige aanwijzingen zijn voor een ernstige bedreiging.

De tweede deelopdracht was de karakterisatie. Daarbij werden 360 staalnameplaatsen op de onbevaarbare waterlopen en 180 op de bevaarbare waterlopen geselecteerd. Op basis daarvan werd nagegaan hoe het staat met de situatie. De karakterisatie van de onbevaarbare waterlopen werd in het verleden al afgerond. De resultaten ervan werden ooit nog door minister Kelchtermans voorgesteld. De karakterisatie van de bevaarbare waterlopen is nog aan de gang. De bevoegde minister, de heer

Dua

Stevaert, zal de definitieve resultaten halfweg september 2000 voorstellen.

Hoe zit het nu met de waterbodemkwaliteit? Uit de waterbodemkwaliteitskaart van de onbevaarbare waterlopen kan men het volgende afleiden. Niet minder dan 29 percent van de 360 onderzochte locaties krijgt een Triade-kwaliteitsbeoordeling 4. Dit betekent dat in 29 percent van de gevallen kan worden gesproken van een ernstige aanwijzing voor een ernstige bedreiging van het aquatisch milieu. Verder heeft 37 percent een TKB-waarde van 3, heeft 25 percent een TKB-waarde van 2 en heeft slechts 9 percent een TKB-waarde van 1.

Op de begroting 2000, meer bepaald op de begroting van de VMM, werd in een extra bedrag van 5,7 miljoen frank voorzien voor de eigenlijke monitoring van de waterbodems. De eerste inventarisatie is dus zo goed als rond. We willen nu dan een permanent meetnet uitbouwen voor een systematische monitoring van de kwaliteit. Op die manier kan men evoluties nagaan.

Een raming van de kosten voor de sanering bestaat in die zin dat er wordt gewerkt met gemiddelden en schattingen van de diepten van de sliblaag. We gaan er ook van uit dat een kubieke meter te saneren slib 3.000 frank kost. Om de 29 percent echte verontreiniging van de onbevaarbare waterlopen te saneren dient een bedrag beschikbaar te zijn van 10,5 miljard frank. Hierbij wordt geen rekening gehouden met bagger- en ruimingswerken in functie van waterafvoer en scheepvaart. Er wordt wel van uitgegaan dat de waterloop over de volledige lengte moet worden gesaneerd, wat in de praktijk meestal niet het geval is. Dit is dus een maximale schatting van de saneringskosten. De concrete waterbodemsaneringsplannen worden uitgewerkt bij de opmaak van de bekkenbeheersplannen in het kader van het Vlaams Integraal Waterbeheer.

Er werden ook een aantal juridische vragen gesteld over wie nu eigenlijk saneringsplichtig is. De saneringsplichtige wordt aangegeven door het bodemsaneringsdecreet. Artikel 10 van dat decreet stelt namelijk het volgende. De verplichting om op eigen kosten tot bodemsanering over te gaan rust op de volgende personen. Indien op de grond waar de verontreiniging tot stand kwam een inrichting is gevestigd of een activiteit wordt uitgeoefend die vergunnings- of meldingsplichtig is krachtens het decreet van 25 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, dan rust de bodemsaneringsplicht op de exploitant. In de andere gevallen rust die plicht op

de eigenaar van de grond waar de verontreiniging tot stand kwam, zolang die niet heeft aangetoond dat een andere persoon voor eigen rekening de feitelijke controle over deze grond heeft. Levert de eigenaar dit bewijs, dan rust de verplichting op die andere persoon.

Hoe moeten we deze juridische regels vertalen naar de problematiek van de waterbodems? In de meeste gevallen zal de beheerder van de betreffende waterloop saneringsplichtig zijn. Naargelang de categorie is dat dan het Vlaams Gewest, de provincie of de gemeente. De verontreiniging zal normaal gesproken hebben plaatsgevonden tijdens het beheer, dus zal de beheerder niet kunnen aantonen dat hij niet saneringsplichtig is. Pas in zoverre er geen saneringsplichtige is of in zoverre de saneringsplichtige zijn verplichtingen niet nakomt, kan de OVAM ambtshalve saneren. In dat geval poogt de OVAM de kosten te verhalen, hetzij op de aansprakelijke hetzij op de saneringsplichtige.

Indien een waterbodem ambtshalve gesaneerd zou moeten worden, moet bovendien blijken in hoeverre die sanering prioritair is in vergelijking met andere ambtshalve te saneren sites. Die sanering wordt vervolgens op de prioriteitenlijst geplaatst. Het is dan de vraag op welke wijze de waterbodems tussen de overige prioriteiten kunnen worden geschoven.

Het verhalen van de kosten moet geval per geval worden bekeken. Indien mogelijk zullen de kosten op de aansprakelijke worden verhaald. Dit is het geval in bepaalde kanalen. Men weet hier heel goed welk bedrijf verantwoordelijk is voor de vervuiling en men kan dan ook de kosten op de verantwoordelijke verhalen. Dit verhaal wordt door het bodemsaneringsdecreet geregeld. In het geval van een historische bodemverontreiniging blijven de klassieke aansprakelijkheidsregels gelden.

Dit brengt me bij het mogelijke gebruik van het slib. Ik baseer me voor mijn antwoord op de waterbodemonderzoeken die in 1997 en 1998 door het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen werden uitgevoerd. Hierbij zijn 170 staalnameplaatsen op onbevaarbare waterlopen van tweede categorie onderzocht. De normen van Vlarea zijn hierbij als basis gehanteerd. Uit de onderzoeken blijkt dat in 1997 98 percent en in 1998 84 percent van de onderzochte locaties niet in aanmerking komen voor afzetting op de oever. Deze resultaten zijn vrij spectaculair omdat Vlarea nu eenmaal strenge criteria hanteert voor het gebruik als bodemmateriaal.

Dua

U hebt eveneens gevraagd of het de bedoeling is Vlarea in dit opzicht te wijzigen. Mijns inziens is het nog te vroeg om hierrond concrete denklijnen te formuleren. De evaluatie van Vlarea is volop bezig. Het kan niet de bedoeling zijn Vlarea volledig te versoepelen omdat men waterbodems op gronden wil deponeren. Ik denk overigens ook niet dat dit de teneur van uw vraag was.

Op basis van de resultaten van de evaluatie van Vlarea kan een wijziging van de normen eventueel worden overwogen. Er is momenteel voldoende verwerkingscapaciteit voor het betreffende slib voorhanden. Het slib dient – indien dit technisch mogelijk is – bij voorkeur in een vergund verwerkingscentrum worden gereinigd. Indien die reiniging niet mogelijk is, kan het slib door een eventuele voorbehandeling steekvast worden gemaakt en vervolgens worden gestort. Het spreekt vanzelf dat deze optie niet de voorkeur geniet.

De werkgroep Baggerspecie van het VIWC bereidt momenteel een nota voor die aan de leden van de Vlaamse regering zal worden gericht. Deze nota zal ook een knelpuntennota inzake de bagger- en ruimingsspecie bevatten. Dit wordt een update van vorige knelpuntennota's. Ik weet dat eventuele wijzigingen van Vlarea hierin aan bod zullen komen, maar ik wil me hier niet over uitspreken voor ik de nota zelf heb gezien.

Mijnheer De Meyer, uw vierde vraag betreft het gebruik van verontreinigde grond en de effecten hiervan. Er is in Vlaanderen nog geen systematisch onderzoek uitgevoerd naar de bodemverontreiniging die het gebruik van slib als bodemverbeteraar mogelijk heeft veroorzaakt. Het is net de bedoeling van de Europese regelgeving om te vermijden dat reglementair aangewend slib bodemverontreiniging veroorzaakt. Zoals ik al heb gezegd, wordt ook in dit geval de aansprakelijkheid grotendeels door het bodemsaneringsdecreet bepaald.

Dit betekent dat diegene die het slib heeft aangewend aansprakelijk is voor nieuwe bodemverontreinigingen. Bovendien geldt hier, in overeenstemming met het alvalstoffendecreet, ook een aansprakelijkheid voor diegene die het slib niet reglementair heeft aangewend.

Het onschuldig beheer is omschreven in artikel 10 van het bodemsaneringsdecreet. Ook hier moet geval per geval worden geëvalueerd of de betreffende beheerder aan de voorwaarden voldoet. Bij slib dat door de beheerder van de waterloop is

geruimd en waarvan de eigenaar van de aangelande oevers het deponeren heeft moeten toelaten, ligt de eventuele saneringsplicht bij de beheerder van de waterloop. In de andere gevallen ligt de saneringsplicht bij degene die het slib heeft laten storten. Dit storten moet uiteraard volgens de bovenvermelde regels van het bodemsaneringsdecreet zijn gebeurd.

In uw laatste vraag hebt u deze problematiek met het overstromingsgevaar verbonden. De noodzaak tot sanering zal zich bij overstromingen zelden stellen. We hebben dit ook vastgesteld bij het onderzoek naar de palingen. De hoge kwaliteit van de waterkolom zegt niets over de kwaliteit van het slib. Men kan niet zomaar het verband aantonen tussen een zwaar verontreinigde waterbodem en de mogelijke gevolgen van een overstroming.

Nu ik alle vragen min of meer heb beantwoord, wil ik ook nog even ingaan op het door de heer Wymeersch aangehaalde probleem van de Barbierbeek. Ik hoor net van mijn medewerker dat wij nogmaals om de gegevens hebben gevraagd. Wij vragen dit aan onze administratie, maar eigenlijk beschikt de provincie over die gegevens. Er is vorige week nog voor deze gegevens gebeld, maar we hebben ze nog steeds niet gekregen. We blijven met andere woorden op onze gezamenlijke honger zitten.

Die onderzoeksopdracht voor de Barbierbeek is een heel andere zaak dan het voorgaande. Uw vraag, mijnheer Wymeersch, is alleszins actueel, want er is deze week nog over vergaderd. Er is grote onduidelijkheid over wie die opdracht moet uitvoeren. Ik heb de afdeling Water de opdracht gegeven om dit uit te voeren. De afdeling denkt echter dat de provincie hier zelf al mee bezig is. Het gaat tenslotte over een provinciale bevoegdheid.

Het globale waterbeleid valt onder mijn bevoegdheid, maar ook onder die van minister Stevaert. Ik heb het directoraat-generaal van Aminor gevraagd dat het zou uitzoeken waar er onderzoeken rond de Barbierbeek zijn verricht. Indien blijkt dat die onderzoeken onvoldoende zijn, dan zal de afdeling Water met een onderzoeksopdracht starten. Men moet echter rekening houden met de verschillende bevoegde instanties. Het lijkt me niet raadzaam een aparte onderzoeksopdracht te geven indien er op een ander niveau al een dergelijk onderzoek is uitgevoerd. Normaal gezien zal de stand van zaken in de loop van de komende week duidelijk worden.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik wil de minister bedanken voor haar uitvoerig antwoord. We zullen haar antwoord wel eens rustig moeten nalezen, want het is hier en daar uiteraard vrij technisch. We zullen de nodige raad moeten inwinnen bij deskundigen.

Ik heb deze vraag gesteld naar aanleiding van een artikel dat ik enkele maanden geleden heb gelezen. Het artikel in kwestie was eigenlijk een bespreking van een persconferentie van de Antwerpse gedeputeerde van Leefmilieu. Tijdens die persconferentie heeft hij op de enorme problemen voor provincies en gemeenten gewezen. Ik heb vervolgens in mijn eigen regio een aantal gemeentebesturen gecontacteerd. De verrassend spontane reacties op mijn vraag gaan allemaal in dezelfde richting.

Er wordt op dit moment veel minder geruimd dan enkele jaren geleden. De hoge facturen van de ruiming dreigen voor sommige gemeenten onbetaalbaar te worden. Vooral de landelijke gemeenten met een grotere oppervlakte moeten een vrij zware factuur betalen. Ik beweer niet dat iemand persoonlijk verantwoordelijk is voor deze regelgeving, maar het kan niet de bedoeling zijn dat er minder wordt geruimd. Deze vermindering brengt allerlei risico's met zich mee. De kans op overstromingen neemt, vooral bij zware regenval, niet af – wel integendeel, en dan druk ik me nog vrij eufemistisch uit.

Het zou misschien nuttig zijn om onze reglementering met die van andere Europese landen te vergelijken. Ik heb hierover al met andere mensen gesproken en de reacties zijn sterk uiteenlopend. Volgens sommigen is onze reglementering de strengste van Europa. Niet iedereen is het hier echter mee eens. Ik besef evenwel dat het onmogelijk is om deze discussie binnen een tijdsspanne van een halfuurtje uit te diepen. Het is dan ook mijn overtuiging dat deze commissie hier nog op moet terugkomen.

De voorzitter : De minister zal u nog een verklarend document bezorgen.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik wil hier toch nog iets aan toevoegen. Ik weet dat het in de praktijk niet altijd gebeurt, maar normaal gezien moet een lokaal bestuur dat een ruiming uitvoert waarbij de aangelanden een afzetting op hun grond moeten aanvaarden, hiervoor bij de OVAM een toelatingsattest aanvragen. U hebt het verschil tussen praktijk en

theorie in uw vraag zelf aangehaald. Ik veronderstel dat u dan ook beseft voor welke problemen we hier staan.

De heer Paul Wille : Het is de vraag of dit slib tijdelijk wordt gedroogd of niet. Het drogen van het slib op een strook van vijf meter langs elke kant van de oever van de waterloop zou de factuur met maar liefst één derde doen dalen.

De heer Jos De Meyer : Een van de grootste problemen is dat enkel de slibanalyse momenteel al meer kost dan de volledige ruiming in het verleden. De factuur is, vergeleken met tien jaar geleden, vertienvoudigd. Ik wil erop wijzen dat het afvoeren van het geruimde slib hier nog niet is inbegrepen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gesorteerde brandbare en/of recupereerbare bedrijfsafvalstoffen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wille tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gesorteerde brandbare en/of recupereerbare bedrijfsafvalstoffen.

De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, collega's, het gaat hier eigenlijk om een vrij technische vraag. Het probleem schuilt voornamelijk in de deadline die de minister zichzelf heeft opgelegd, namelijk 1 juli 2000.

Het gaat om afdeling 5.2.4.2.c van Vlarea. Dit punt vormt de basis van het beleid en stelt dat selectief ingezameld afval niet langer mag worden verbrand of gestort. Het is een goede zaak dat gesorteerd bedrijfsafval niet langer mag worden gestort. Het stappenplan stelt hiernaast echter dat de gesorteerde en eventueel recupereerbare brandbare afvalstoffen, ook bekend als RDF, vanaf 1 juli 2000 niet langer mogen worden gestort. Dit is voor een firma als Indaver van het allergrootste belang.

Het is in deze discussie essentieel dat iedereen goed begrijpt wat de RDF-fractie nu net inhoudt. Mijn eerste vraag is dan ook of RDF kan worden

Wille

omschreven als een zuivere, uitgesorteerde specifieke fractie die men volgens de in Vlarea gestelde criteria makkelijk nuttig kan toepassen. Men kan deze fractie niet langer storten, men moet ze verwerken door materiaal hergebruik en door eventueel energiehergebruik. Mijn vraag is of een verbranding mogelijk blijft indien de andere opties niet toepasbaar blijken. Vlarea stelt immers in haar rubriek 5.2.5.2.a dat enkel ongesorteerde bedrijfsafvalstoffen niet meer mogen worden verbrand.

Ik herhaal voor alle duidelijkheid even mijn drie vragen. Mevrouw de minister, is 1 juli 2000 voor u effectief 1 juli 2000? Is er duidelijkheid over de definitie van de RDF-fractie? Zijn er nog beleidsinzichten die u alsnog zouden kunnen verplichten andere data of andere richtlijnen te hanteren?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, volgens mijn technici zou ik best eerst even RDF definiëren. De term *refused derived fuel* zegt eigenlijk al veel op zich. Het is afval met een hoogcalorische waarde die in klassieke verbrandingsprocessen fossiele brandstoffen kan vervangen. RDF omvat, in tegenstelling tot de omschrijving die de heer Wille daarnet heeft gegeven, niet enkel delen van het gesorteerd brandbaar bedrijfsafval, het kan ook een restproduct van andere verwerkingsmethodes als scheiding en droging zijn. De discussie rond de RDF-fractie staat dan ook niet los van de discussie inzake de alternatieve verwerkingsmethodes voor huishoudelijk afval. Ook in die context fungeert RDF als een restproduct. Het is met andere woorden een benaming voor een zeer heterogeen pakket van afvalstoffen.

Ik zal een kort en duidelijk antwoord geven op uw eerste vraag, mijnheer Wille. 1 juli 2000 blijft 1 juli 2000. De bepalingen van Vlarea inzake het stort-en verbrandingsverbod zullen onverminderd van kracht worden. Uitzonderingen op het stortverbod kunnen gedurende een welbepaalde overgangperiode worden verleend om de continuïteit te verzekeren. Dergelijke uitzonderingen moeten uiteraard tot het uiterste minimum worden beperkt.

Het is de bedoeling om hierbij rekening te houden met de zogenaamde ladder van Lansink. Het beleid richt zich in eerste instantie op een maximale preventie. Dit wordt gevolgd door een maximale nuttige toepassing van het afval. Vervolgens moet de beschikbare verbrandingscapaciteit zo efficiënt mogelijk worden benut. Wegens het tekort aan ver-

brandingscapaciteit kan echter niet alle niet-recupereerbare afval in het Vlaams Gewest worden verbrand. Tegenwoordig geniet verbranding met energierecuperatie, met respect van de emissienormen, buiten het Vlaams Gewest de voorkeur boven het storten van afvalstoffen in het Vlaams Gewest. Ten slotte moet bij het storten van afvalstoffen zoveel mogelijk het nabijheidsbeginsel worden gerespecteerd. Het gebruik van afval als energiebron – als secundaire brandstof – is enkel aanvaardbaar als de emissienormen voor de afvalverbrandingsinstallaties worden gerespecteerd. Binnen dat kader wordt er gewerkt.

Het Vlaams afvalstoffenbeleid is gebaseerd op de ladder van Lansink. Afvalpreventie is de belangrijkste doelstelling van het afvalstoffenbeleid. Afvalstoffen moeten zo veel mogelijk worden gerecycleerd. De afvalstoffen die niet kunnen worden gerecycleerd, moeten op de meest milieuvriendelijke manier worden verwerkt. Daarbij geniet het verbranden de voorkeur op het storten. Conform de ladder van Lansink moet bij verbranden een onderscheid worden gemaakt tussen winning van energie en verbranding zonder energiewinning, maar ook verbranden zonder energiewinning krijgt voorrang op het storten van afvalstoffen.

Vanaf 1 juli 2000 is er in het Vlaams Gewest een verbrandingsverbod van kracht voor zowel ongesorteerde bedrijfsafvalstoffen als voor ongesorteerde huishoudelijke afvalstoffen. Zo wil men ertoe komen dat alle afvalstoffen ofwel selectief worden ingezameld, ofwel worden gesorteerd. Zo kan men de recyclage maximaliseren. Op dezelfde datum wordt een stortverbod van kracht voor gesorteerde brandbare en/of recupereerbare bedrijfsafvalstoffen. Conform de ladder van Lansink moeten deze bedrijfsafvalstoffen worden gerecupereerd. Als dat niet mogelijk is, moeten ze verbrand worden.

Niet alleen hoogcalorisch afval of RDF mag worden verbrand, ook voor het laagcalorisch afval krijgt verbranding dus de voorrang op storten. Anders gezegd : of stoffen verbrand mogen worden, is niet afhankelijk van hun calorische waarde, maar wel aan de eigenschap : 'vatbaar voor verbranding, dat is het door vuur vernietigen'.

Uw derde vraag is misschien belangrijker : welke oplossingen op lange termijn komen er? Er werd ondertussen aan de VITO opgedragen om een BBT-studie uit te voeren over de behandeling van restafval. Daarbij moet specifieke aandacht gaan naar restafval afkomstig van voorbehandelingsinstallaties, namelijk RDF dat voortkomt uit de behandeling van huishoudelijk afval.

Dua

Daarnaast werd ook opdracht gegeven om over de verwerking van een aantal hoogcalorische fracties een BBT-studie te maken : rubber, diermeel, schroot en houtafval. Dat is belangrijk voor de industrie. De resultaten van deze studies zullen bepalend zijn voor het beleid inzake deze specifieke afvalstromen. Er zal ook een uitvoeringsplan hoogcalorisch afval worden voorbereid op basis van de resultaten van de BBT-studie. Daarin zullen beleidskeuzes voor de volgende decennia worden opgenomen.

De druk is groot. We moeten uiterlijk binnen enkele maanden weten welke alternatieven er zijn, en hoe we dat beleidsmatig kunnen vertalen, want de omvang van deze afvalstromen moet zo veel mogelijk verminderen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunningsproblematiek voor de ontmantelingsinstallatie Poelkapelle

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunningsproblematiek voor de ontmantelingsinstallatie Poelkapelle.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de ontmantelingsinstallatie voor toxische munitie in Poelkapelle voldoet blijkbaar niet. Het is nochtans een vrij dure installatie, en het was de bedoeling dat deze installatie de problemen op relatief korte termijn zou oplossen. Vorige week werd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op een vraag van de heer Leterme geantwoord dat er ernstige personeelsproblemen zijn. Dat is echter een federale aangelegenheid. Ondertussen stel ik vast dat men er niet in slaagt op kruissnelheid te komen. Dat dossier zal nog jaren voor problemen zorgen. Er moeten ongeveer 23.000 stuks munitie worden verwerkt, maar men verwerkt er slechts 7 of 8 per dag.

Men wist al langer dat er een probleem is. Men zoekt nu naar andere middelen om die gifgranaten op een efficiëntere en ecologisch verantwoorde wijze te ontmantelen. Daarover zou men met het Vlaams Gewest overleg plegen. Eens ontmanteld worden de residu's aan Indaver overgemaakt. Indaver zendt echter signalen uit waaruit blijkt dat het die residu's liever kwijt dan rijk is. Kan men in die omstandigheden spreken van een duurzame ontmanteling ? Er is ook een probleem in verband met de milieuvergunning.

Welke procedure werd gevolgd bij de aflevering van een milieuvergunning ? Zijn er aanvullende voorwaarden opgelegd ? In dat verband wil ik opmerken dat het – federale – leger de bouwheer is. Het leger verzorgt de exploitatie en verzekert ook de controle. Het leger is dus rechter en partij. Vandaag blijkt dat een aantal zaken niet in orde zijn, en dat men de zaak in het parlement aankaart. Ten eerste : in welke mate kan het Vlaams Gewest worden betrokken bij de controle op het respect voor de in de vergunning gestelde randvoorwaarden ? Ten tweede : is er reeds overlegd met het Vlaams Gewest ? Ten derde : beschikt de minister over middelen om overleg met de minister van Defensie en met de militaire overheid af te dwingen ?

Federaal minister van Defensie Flahaut heeft aangekondigd dat hij iets zal ondernemen. We kennen de opvattingen van de betrokken minister en van de militaire overheid. Wellicht is overleg met de Vlaamse overheid het verst van hun gedachten. Verder discussieert men over de vraag of op deze aangelegenheid nu al dan niet de Seveso-richtlijn van toepassing is. Volgens mij is dat het geval. In de wetgeving van 1991 is een uitzondering opgenomen, maar in dit geval kan men niet spreken van een zaak van militair-strategisch belang. Het gaat gewoon om een militaire installatie. Het belang van de veiligheid en de volksgezondheid moet primeren, en Vlarem handelt daarover.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn antwoord is eerder ontmoedigend. De toepasbaarheid van de Vlaamse milieuvergunningsreglementering op militaire activiteiten is al eerder het voorwerp van parlementaire vragen geweest. De militaire overheid beroept zich op een decreet van 8-10 juli 1791 betreffende de bewaring en indeling van de versterkte plaatsen en militaire posten. Daarin is bepaald dat andere overheden dan militaire zich niet mogen mengen in het beheer van de domeinen ; de militaire overheid moet zelf oordelen of de toepassing van de milieuregle-

Dua

mentering het erg moeilijk maakt om de taken die haar zijn toevertrouwd, uit te voeren. Dat is bijvoorbeeld het geval als het geheim of vertrouwelijk karakter van het een en het ander moet worden beschermd.

Voor de installatie in Poelkapelle is nooit een milieuvergunning aangevraagd en afgeleverd. Wel kan worden opgemerkt dat voor elke militaire installatie die deels of volledig wordt gebruikt voor niet-militaire activiteiten die zijn opgenomen in de indelingslijst van Vlarem I, een milieuvergunning moet worden aangevraagd. Alleen in deze gevallen kunnen we een milieuvergunning opleggen.

Uw tweede vraag heeft betrekking op het overleg. Volgens mijn informatie is er geen overleg geweest met het Vlaams Gewest. Vroeger is er wel informeel contact geweest met de buitendienst West-Vlaanderen van de afdeling Milieuvergunningen over een eventuele lozing van afvalwater in oppervlaktewater. Daarover bestaat geen briefwisseling.

Hoe zit het met de afdwingbaarheid van het overleg? De militaire overheid beslist zelf of de toepassing van de milieureglementering het erg moeilijk maakt om de taken die haar zijn toevertrouwd, uit te voeren. Zij moet dat beoordelen, en wij kunnen onze visie niet opdringen. Er bestaat geen wettelijk middel om overleg met de militaire overheid af te dwingen.

Ik heb daarbij twee randbemerkingen. De legale basis waarop de militaire overheid steunt om zich te onttrekken aan de vergunningsplicht is misschien aan enige modernisering toe. Dat is niet mijn bevoegdheid, maar dat kan bij de federale minister worden aangekaart. Verder blijkt dat onze contacten met de federale overheden op sommige plaatsen zeer vlot verlopen, maar op andere plaatsen is dat helemaal niet het geval. We zijn in feite overgeleverd aan de goodwill van de plaatselijke korpsoversten. Misschien is het nodig dat er een officieel overleg tussen de gewesten en de militaire overheid wordt georganiseerd om een reeks problemen te bespreken.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Dit antwoord verrast me niet. Met andere jonge parlementsleden van de CVP ben ik al actief geweest in deze aangelegenheid. Die wetgeving van 1791 is me niet onbekend. Ik wist wel niet dat men daar nog steeds beroep op doet.

Volksgezondheid is een prioriteit, en als minister moet u het initiatief nemen om met de federale ministers van Landsverdediging en Volksgezondheid rond de tafel te zitten. Als die wetgeving moet worden aangepast, dan moet dat maar. Vandaag ziet het ernaar uit dat de militaire overheid zich gewoon boven de wet plaatst, ook als de volksgezondheid aan de orde is. Deze installatie heeft immers geen enkele militair-strategische waarde. Het enige wat hier in het geding is, is de volksgezondheid in de Westhoek. Ik pleit ervoor dat u terzake snel een initiatief neemt. Ook de militaire overheid moet in dat soort aangelegenheden de Vlaamse wetgeving naleven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ophaling van het PMD-afval

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Coens tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ophaling van het PMD-afval.

De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, er is nogal wat commotie over de ophaling van het PMD-afval. Uit de opeenvolgende enquêtes van de OVAM over selectieve ophaling van huishoudelijk afval blijkt steeds opnieuw dat een aanzienlijke gedeelte van de bevolking de sorteeregels voor PMD-afval niet of onvoldoende begrijpt. Een derde van de bevolking weet niet welk afval in de blauwe zakken mag worden gestopt. Meestal gaat het om mensen die het nochtans goed bedoelen. Bijna de helft van de plastic- en metaalverpakkingen en ruim een kwart van de drankkartons wordt nog met de huisvuilzak meegegeven.

Uit de onderzoeken blijkt dat al deze foutjes niet uit onwil worden begaan. Mensen proberen de PMD-zak correct te gebruiken. Dat wordt ook bewezen door het feit dat de sorteeresultaten voor glas en papier veel beter zijn. Bij de PMD-ophaling doet zich dus een duidelijk gebrek aan kennis voor, en dat valt vooral in de grote steden op en bij bevolkingsgroepen met een zwakker sociaal-economisch profiel. Wie weet nog wat in de zak mag en

Coens

wat niet ? Plastic vlotjes, potjes, film en folie horen niet in de blauwe zak thuis, maar plastic flessen en flacons dan weer wel. Een yoghurtpotje dus niet, maar een plastic yoghurtfles wel en een yoghurtkarton ook. Wie hier niet wijs uit kan of wie zich hierin al eens vergist, is daarom nog niet van slechte wil. Het systeem is gewoon te complex. De OVAM zegt dat selectieve inzamelsystemen doorzichtig, gestandaardiseerd en eenvoudig moeten zijn. Het complexe PMD-systeem beantwoordt echter niet een deze eisen. Daarenboven is het nergens gelinkt aan het Groene Punt of aan een ander recyclagesymbool.

Sinds een aantal weken voeren de afvalintercommunales, onder druk van Fost Plus, verscherpte controles uit op de inhoud van de PMD-zakken. Daardoor blijft soms de helft van de zakken op straat staan. Die zakken worden dan zwerfvuil, soms worden ze nagekeken en opnieuw gesorteerd, maar meestal wordt de inhoud in een gewone vuilniszak gekieperd. Met die methode dient men het afvalbeleid niet en straft men de mensen die bereid zijn om te sorteren. Repressie demotiveert en wekt wrevél. Duidelijke en eenvoudige regels zouden een veel nuttiger instrument zijn.

Wat is de houding van de minister over deze repressieve aanpak inzake de ophaling van PMD-afval ? Meent ze niet dat eenvoudige en doorzichtige sorteeregels dringender zijn dan een repressief handhavingsbeleid ? Hoe wil ze tot zulke regels komen ? Welke initiatieven zal ze nemen om te komen tot een duidelijker etikettering van verpakkingen in functie van het sorteren ervan ? Op een schriftelijke vraag over deze problematiek heeft de minister mij geantwoord dat een werkgroep zich hiermee bezighoudt. Wat zijn de resultaten van die werkgroep ?

Mijn stelling is in elk geval duidelijk : ofwel aanvaardt men alle plastic, ofwel brengt men op de verpakkingen duidelijk herkenbare etiketten aan.

De voorzitter : De heer Tobbyack heeft het woord.

De heer Bruno Tobbyack : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het repressieve beleid van Fost Plus wordt in Leuven momenteel strikt toegepast. Het gevolg daarvan is dat twee zakken op drie soms worden geweigerd. Heeft dat te maken met het sociaal-economische profiel van de studenten ? Wat er ook van zij, Leuven – en bij uitbreiding al de gemeenten waar de intercommunales streng optreden – zit met het afval opgescheept.

Ofwel laat je als gemeente die zakken gewoon slingeren, ofwel ruim je ze zelf op, maar waar komen ze dan terecht ? Zeker in Vlaams-Brabant is dat niet altijd even duidelijk.

Dit is niet de eerste keer dat we discussiëren over wat er al dan niet in de blauwe zak mag. Fost Plus aanvaardt slechts datgene waar het iets nuttigs mee kan doen. Ik heb slechts ten dele begrip voor dat standpunt. Is het zo evident dat Fost Plus de rest voor de anderen laat liggen ? Deze problemen kunnen enkel worden vermeden met een transparant systeem van ophaling, waarbij het Groene Punt het aangewezen instrument is. Wie verantwoordelijk is voor het Groene Punt, moet ook verantwoordelijk zijn voor het geheel van de verpakkingen waar het Groene Punt zich op bevindt.

De blauwe zak is in de meeste gemeenten daarenboven aanzienlijk goedkoper dan de gewone vuilniszak, en wordt dan ook door de minder goeiden nogal vlug als een goedkoop alternatief gebruikt voor de dure bruine of grijze zak. Moeten de tarieven niet worden gelijkgeschakeld om dit te vermijden ? Met de meeropbrengst van duurdere blauwe zakken zou men de kosten kunnen dekken van het scheiden van de recupererbare en de niet-recupererbare fractie.

Ondertussen vraag ik me af of de huidige razzia's wel de meest efficiënte methode zijn om afval op zijn juiste bestemming te laten komen en om de optimale medewerking van de mensen te verkrijgen. Wie zijn blauwe zak enkele keren terugvindt voor zijn deur zal steeds minder geneigd zijn om nog veel sorteerspanningen te leveren, zeker als het sorteersysteem vrij ingewikkeld is. Kan men zo iemand ongelijk geven ?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik kan me grotendeels aansluiten bij het betoog van de heer Tobbyack. Bij een wandeling door Leuven is mij ook opgevallen hoeveel blauwe zakken met sticker er de straten ontsieren. Ik heb zo een paar zakken geïnspecteerd, nadat ik van Fost Plus de wildste verhalen gehoord had over de inhoud van sommige blauwe zakken. Ik vind in een zak twintig keurig samengedrukte drankkartons en daarbij één yoghurtpotje. Dat ene potje levert al een sticker en een weigering op. Zo ontmoedig je natuurlijk de brave sorteerders die Fost Plus ter wille trachten te zijn. Dit is dus de foute aanpak. Fost Plus zet de intercommunales onder druk om zo streng op te treden. De intercommunales zijn hier niet gelukkig mee en procederen hier momenteel zelfs over. Dit is een onge-

Malcorps

zonde situatie die dringend moet worden uitgeklaard.

Het standpunt van onze fractie is duidelijk. In het kader van de terugnameplicht zouden alle plastic verpakkingen moeten worden teruggenomen door de producenten en verwerkt op kosten van die producenten, die zich indertijd verenigd hebben in Fost Plus om de ecobelasting af te remmen. Dat is het enige eenduidige systeem. De kritiek die nu loskomt, ook bij de heer Coens, hebben wij lang geleden al tegenover minister Kelchtermans geuit : met het huidige systeem wentelt de producent zijn verantwoordelijkheid af op de consument, een consument die door de bomen het bos niet meer ziet.

Het systeem faalt in de praktijk. Door naast het Groene Punt, dat een Europese bevoegdheid is, nog een bijkomend etiket 'Dit is echte PMD' in te voeren, maakt men alles nog ingewikkelder. Dat is slechts een lapmiddel voor het systeem van Fost Plus. Elke verpakking met Groene Punt moet ons inziens integraal teruggenomen en verwerkt worden en dat is de verantwoordelijkheid van Fost Plus. Ik pleit dus voor het heropenen van het debat over de erkenning van Fost Plus. Eind 2000 heropent het federale parlement ook het debat over de ecobelasting op verpakkingen. Dan moet het hele systeem, in samenspraak met de andere gewesten, duidelijker, hanteerbaarder en efficiënter worden gemaakt, met een juiste definitie van de verantwoordelijkheden.

De voorzitter : Gelijk hebben is één zaak, gelijk krijgen nog een andere.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, eerst en vooral blijkt dat de gemiddelde Vlaming momenteel eerder kwantitatief dan kwalitatief sorteert. Net zoals bij de overige selectief in te zamelen afvalfracties blijkt de bevolking het sorteren van PMD-afval stilaan als een gewoonte te ervaren. Dat is een verheugende vaststelling.

Gestimuleerd door het principe 'de vervuiler betaalt', waarbij dure vuilniszakken moeten worden gebruikt, tracht de burger zoveel mogelijk afval met de selectieve inzamelingen mee te geven. Een niet onbelangrijk aandeel van de bevolking tracht ook niet-gewenste fracties bij de selectieve inzamelingen mee te geven. Dat is jammer genoeg ook een vaststelling. Bij de inzameling van PMD-afval blijkt er gemiddeld 25 tot 30 percent residu in de

PMD-zak aanwezig te zijn, zo blijkt uit cijfers van de OVAM. Ontwijkgedrag van de dure vuilniszak naar de goedkopere PMD-zak en de onduidelijkheid van de sorteerbodschap zijn de twee belangrijkste redenen voor het hoge gehalte PMD-residu.

Het PMD-residu is op zijn beurt voor gemiddeld 41,2 percent samengesteld uit niet-verpakkingsafval – uit huisvuil dus, zodat we hier van echt ontwijkgedrag mogen spreken -, voor 0,6 percent uit glas en voor 9,2 percent uit papier en karton, wat onder de rubriek 'verkeerd aangeboden' valt. 15,5 percent van het uitgesorteerde PMD-residu bevat nog PMD-fracties door het niet optimaal sorteren in de sorteercentra. De overige 33,5 percent zijn niet-gewenste verpakkingen, zoals botervlootjes, film en folie, flessen van motorolie, wat het gevolg is van de onduidelijke sorteerbodschap.

Ik ben zeker geen voorstander van een repressieve aanpak van dit fenomeen, tenzij in gevallen van pertinent ontwijkgedrag. Als een blauwe zak vol oude schoenen zit, is dat geen toevallige vergissing meer. De gemeenten en intercommunales staan momenteel echter sterk onder druk om ook in andere gevallen, waar geen sprake is van flagrante slechte wil, zeer strikt op te treden.

Op een schriftelijke vraag van de heer Coens heb ik al geantwoord dat, om de problematiek van het PMD-residu in het kader van de erkenning van Fost Plus aan te pakken, door de vorige minister een 'Task Force PMD-residu' werd opgericht, waarin vertegenwoordigers zetelen van VVSG-Interafval, de OVAM, Fost Plus en de Interregionale Verpakkingscommissie. Er werd gezamenlijk een actieprogramma opgesteld om onder meer te komen tot een betere selectieve inzameling van PMD-afval. Een aantal acties worden op het getouw gezet om de PMD-inzameling op korte termijn te optimaliseren, zodat maximaal 15 percent PMD-residu ingezameld wordt, conform het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001. Ik som de maatregelen op.

In de eerste plaats werd op 16 november 1999 gestart met de opleiding van de ophalers. De medewerkers van de ophaaldiensten krijgen tekst en uitleg over correct aangeboden PMD-zakken en over het optreden tegen niet correct aangeboden PMD-zakken.

Ook de medewerkers van de sorteercentra krijgen tekst en uitleg over zo goed mogelijk sorteren, zodat de gewenste PMD-fracties zo volledig mogelijk worden uitgesorteerd. De sorteercentra worden ook individueel doorgelicht om de globale sor-

Dua

teeractiviteiten te optimaliseren. Met die doorlichting streeft men ook een correct en uniform stock-beheer en een gegevensverwerking van PMD-afval na.

Er zijn ook acties op het terrein. De zakken met duidelijk zichtbare PMD-residu's worden niet opgehaald en krijgen een rode sticker opgekleefd waarop de juiste sorteerbodschap vermeld staat. De gemeenten en intercommunales hebben zich geëngageerd om deze repressieve actie uit te voeren. Er hangen hen trouwens sancties boven het hoofd, wat de druk opvoert. Er werden lokaal afspraken gemaakt tussen Fost Plus en de intercommunales omtrent de inzamelingen. Voorts werkt men aan een extra en continue sensibilisering van de bevolking om de sorteerbodschap uit te leggen.

De hele residuproblematiek is een gevolg van het Fost Plussysteem waarvoor indertijd gekozen werd. Nu treedt men streng op tegen niet helemaal juist gevulde zakken, maar daarmee pakt men natuurlijk slechts het probleem aan het eind van de lijn aan. De hele problematiek van de PMD-inzameling moet op korte termijn worden doorgelicht. Vooral de sorteerbodschap van de P-fractie laat momenteel te wensen over. Fost Plus geeft een veel te onduidelijke en ingewikkelde sorteerbodschap, wat tot verwarring leidt bij de burger. In principe zouden alle plastic verpakkingen mee moeten worden opgenomen in het systeem. Dat moet ter sprake komen bij het gesprek over de nieuwe erkenning.

Niettemin moeten de burgers steeds zo goed mogelijk hun huishoudelijke afvalstoffen selectief aanbieden en moet ontwijkgedrag in de kiem worden gesmoord. Ik wil het voorstel van de heer Tobback om de blauwe zak duurder te maken zeker niet uitsluiten, al mag hij niet even duur worden als de restzak. De steeds groter wordende fractie niet-verpakkingen in de goedkope blauwe zakken moet aan de bron worden aangepakt, waardoor handhaving op het terrein noodzakelijk is en blijft.

Daarnaast is het duidelijk dat preventie de belangrijkste pijler blijft van het afvalbeleid. De bevolking moet een duidelijke preventiebodschap krijgen, ook inzake plastic, metaal en drankkartons. Dit aspect zal zeker aan bod komen in de onderhandelingen met Fost Plus. Men zou bijvoorbeeld de ophaalfrequentie kunnen verlagen, wat de mensen zal aanzetten om meer herbruikbare verpakkingen te kiezen. Er moeten ook campagnes

komen voor zulke herbruikbare verpakkingen en vooral moet met de producenten worden onderhandeld over een omschakeling naar herbruikbare verpakkingen.

Voor de vragen over etikettering moet ik de vraagstellers doorverwijzen naar de federale en Europese bevoegdheidsniveaus. Uiteindelijk moeten op die niveaus de beslissingen genomen worden inzake etikettering en labeling. De meeste verpakkingen worden immers in- en uitgevoerd, zodat uniformisering op Europees vlak zich opdringt. Ter informatie kan worden vermeld dat uit een onderzoek in opdracht van de eerder vermelde Task Force PMD-residu blijkt dat slechts 9 procent van de inwoners het Groene Punt als bron van informatie gebruiken om te sorteren. Dat wijst op de relativiteit van de hele etikettering.

U vroeg me welke initiatieven ik zou nemen om de hele regelgeving doorzichtiger en eenvoudiger te maken. De vertegenwoordigers van het Vlaams Gewest in de Interregionale Verpakkingscommissie zullen de problematiek van het PMD-afval, met inbegrip van de sorteerbodschap en de preventie, op korte termijn aankaarten. Een vereenvoudiging van de sorteerbodschap lijkt zich op te dringen. Op basis daarvan zullen de onderhandelingen met Fost Plus worden gevoerd. Misschien kan de federale discussie over de ecobelasting het gesprek met Fost Plus bespoedigen en pittig kruiden.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mevrouw de minister, ik denk dat we grotendeels op dezelfde golflengte zitten. Het gaat hier inderdaad om repressieve end-of-the-pipe-toestanden. Ik heb wel nog enkele opmerkingen.

In België moet men met het oog op de taalwetgeving sowieso zowel een Nederlandse als een Franse bodschap hebben. Een toevoeging van het woord PMD of van iets dergelijks moet dus ook op federaal niveau kunnen worden geregeld. Dat belet uiteraard niet dat het ook op Europees niveau zou moeten worden aangekaart.

Inzake het effect van het Groene Punt is er eigenlijk niet echt communicatie geweest over wat men daarmee moest doen. De evaluatie van die sorteerbodschap moet er in ieder geval snel komen. Het moet ook een duidelijker bodschap zijn, en op termijn moet men er inderdaad in slagen om alle plastics te sorteren.

Coens

Mevrouw de minister, u moet dit uiteraard met de andere gewesten bespreken. Hebt u er zicht op wanneer deze evaluatie zou kunnen plaatsvinden ?

Minister Vera Dua : Men meldt me dat dit onderwerp in april op de agenda staat van de Interregionale Verpakkingscommissie. Daar moet de discussie eerst worden gevoerd. Op basis daarvan kunnen we dan eventueel naar nieuwe onderhandelingen gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.28 uur.*
